

kalo, berž ko sim mogel, sloveče vseučilišče, slavno mater učenost in znanost — mende nar stareji v celi Europi — ogledati. Muzeume — naravoslovniga, anatomiskiga, bolniškiga, naravoznanskiga in starinoslovniga — sim z veseljem ogledal. Tudi na zvezdogledišče (specula) sim šel, od kodar se ne le celo mesto, temuč na vse kraje dalje vidi, razun proti jugo-zahodu, kjer so griči, in za njimi visoke gore. — Iz vseučilišča sim šel v cerkev sv. Petronia, ki je lepa in silno velika, pa ne stolna cerkev. Škoda de zunaj ni dodelana, in de morde nikdar ne bo. Vsa je imela z marmeljem oblečena in okinčana biti, kakor je na sprednji strani. V ti cerkvi imajo Bolonjčani lepo, v tla vrisano poldanšnico ali meridian. Pred cerkvijo je velik, 190 korakov dolg, in 150 širok prostor ali terg s krasnim vodnjakom (štirno), ki ga Neptunov vodnjak imenujejo zavolj čudovito lepe bronaste Neptunove podobe, ki z nekterimi družimi na njem stoji. Ta terg oklepajo krasne pohištva, med kterimi je tudi lepo poslopje, v kterim kardinal, deželni poglavar, stanuje. — Tudi sv. Štefana cerkev, ali prav rêči, se dem cerkvá vkup, sim ogledal. Nekdaj je bil tû tempelj boginje Iside, kteriga lepe stebre iz marmeljna so v današnjo cerkev umno porabili, de jih je lepo viditi. Še več družih cerkvá — vsih vkup je mende čez sto — sim ogledal, kakor cerkev nekih mnihov, ki se „Servi“, mende „hlapci matere božje“ imenujejo; — stolno cerkev sv. Petra, in poleg nje poslopje nadškofa Bolonjskiga; — in zadnjič še prav lepo cerkev sv. Dominika.

V akademii lepih umetnost, kjer je tudi knjižnica, je veliko krasniga viditi. — Posebno pa me je veselilo, de sim v Bačiovim (Bacciochi) poslopji muzeum vidil, ki ga ni nikjer taciga. Vsa Napoleonova družina je v veliki izbi skup: On, oče, mati, bratje, sestre in svaki, nekoliko po malarsko vpodobljenih, nekoliko pa iz marmeljna iztesanih.

V Bolonji sta razun cerkvenih zvonikov še dva druga stolpa častitljive starosti, ki ju je treba ogledati. Oba sta bila sozidana že o začetku 12. stoletja, Azinellov stolp (Torre Asinelli) v letu 1109, Garisendov (Torre Garisendi) pa v letu 1110. Sicer ni nič posebniga nad njima, kakor de je uni 256, ali kakor nekteri pravijo, še clò 307 čevljev visok, in de ta, ki je pa le 130 čevljev visok, celih osem čevljev visi. Ne vé se gotovo, če so ga nalaš tako sozidali, ali če se je sčasama sam nagnil. Dante, ki je že v letu 1321 umerl, ga je v svoji „sveti komedii“ poslovil, ker pravi:

»Qual pare a riguardar la Garisenda
Sotto 'l chinato, quand' un nuvol vada
Sovr'essa sì, che d'ella incontro penda«.

Tudi lepo sprehajališče, ki ga „Montagnola di Bologna“ — bolonjski hribček — imenujejo, je treba ogledati. Gospôda in reveži imajo tû zaliga, s cveticami in z lepim drevjem okinčaniga prostora dovelj, kratkočasiti se in zijale prodajati, dokler se jim ljubi. — Kakor skoraj vse talianske mesta je tudi Bolonja obzidana, pa ne kaj terdno. — Zunaj mesta je tista Čertoza — nekdanj samostan — kjer so krasno mestno pokopališče napravili, ki po pravici slovi. —

Bolj proti zahodu na straži (Monte della guardia) je svetišče, cerkev matere božje, ki ji „Madonna di san Luca“ pravijo, in terdijo, de je podoba sveti Luka pisal ali malal, in de jim jo je neki pušavnik po imenu Eutimi v letu 1160 iz Carigrada prinesel. Od mestnih vrat, ki jih „Porta di Saragosa“ imenujejo, pelje pokrita obokana pot v cerkev na verh straže. Obokov (Arkaden) je 649, pod kterimi hodijo mestnjani skoraj eno uro dalječ v senci na božjo pot. Tudi jez sim bil gor krevljal, lepo bogato cerkev ogledat. — Na drugim verhu bolj proti jugu je lepa velika pristava, po-

letni sedež kardinala vladarja, ki se ji „pri svetim Mihelu v hosti“ (San Michele in bosco) pravi. Nekdaj je bil silno lep samostan Olivetanov. Pisane podobe v nekdanjim samostanu so že zelo poškodovane, v cerkvi pa še, kakor nekdanj, silno lepe.

Še drugi griči so polni pristav in prijaznih poslopij. Zemlja okrog Bolonje je sploh silno rodovitna. Žita in vsiga, česar potrebujejo, si predelajo, de je kaj. Zato se pa tudi mestu tolsta Bolonja pravi.

Slovanski popotnik.

Spisuje Fr. Cegnar.

* Vážno novico naznani danes „slovanski popotnik“ stem, da 1. del vesoljnoslovske slovnice slavniga gosp. dr. Miklošić-a bo kmalo dodelan. Imenovana (primerjajoča) slovnica bo jako obširno delo. V 1. delu, ki sedaj pride na svetlo, bo glasoslovje, — v 2. izpeljevanje besed, — v 3. nauk besede pregibovati, — v 4. nauk besede skladati.

* V posavskem mestu Bukevju na Horvaškem se je našla na nekem polji velika posoda s starim srebrnim in zlatim denarjem.

* „Bčela naznani, da se od marljivega slovenskega pisatelja, g. Kocijančiča, ki je ravno izdal „sveto povestnico“ že spet tiska: „Povestnica nove zaveze“ in da marljivi gospod tudi obeta ostale Fleuryove zgodovinske dela, namreč: gerško in rimsko povestnico, basnoslovje, povestnica srednjega veka itd. posloveniti.

Novičar iz slovanskih krajev.

Iz Kočevja. K. 7. t. m. Z veseljem smo brali očitno pohvalo šolskih prijatlov, ki so si za omiko šolske mladosti preteklo leto 1851 prizadevali; pa čudno je vender, da iz Kočevskega okroga, ki nismo v šolskim napredovanji ravno zadni, se v šolski povzdigi več hvale vrednih gospodov ne bere. Ako hočemo pravični biti, saj ene naših šol, ktera ima svojo povzdigo nevtrudljivemu gosp. bivšimu kaplanu v Starim Logu A. Jakšiču zahvaliti, zamolčati ne moremo. Ob kratkim le to omenim, da bi bil ob prihodu častitiga gospoda v to okrožje, vsak otrok, ki le do 10 šteti zna, vso šolsko mladost po številu lahko povedal, akoravno je bivši šolski učenik za podučenje tudi dobro voljo imel. Za šolo lepo skerbniemu gosp. tehantu ni bilo težavno imenovana gosp. kaplana za povzdigo opešane šole vneti, ker je njegovo blago serce kakor njih iskrenost za šolstvo dobro znana. Vedil je s svojo prijazno in prepričavno besedo staršev serca tako presuniti, da precej prostorna šola je bila kmalo napolnjena, stari farmani veseli pripovedujejo, da še nikolj tako. Clò dvé poletji, ko kmetiške šole zavolj paše rade pešajo, je bila omenjena šola s takim veseljem obiskana, da se je mogla marsikaka mamka še na stare leta pasti učiti. Pretečeno leto so nepozabljivi gospod, ki so poprej le keršanski nauk v šoli učili verh vsih svojih opravil še prestavljenega učitelja več mescov v vsih šolskih rečeh radovoljno brez plačila nadomestovali, in še preden je bil nov učitelj izvoljen, očitno preskušnjo, dasiravno od milostljiviga knezo-škofa že v drug kraj namenjeni, s takim napredkam obstali, da le Bog njih trud, ljubezen in vnemo za našo mladost zadosti plačati zamore. Nismo slišali tukaj kakor je scer šolska navada, le brati in iz spomina rabotno odgovarjati in prazno slamo mlatiti, ampak vsi odgovori so kazali, da pridejo iz prave zastopnosti in da bo nauk, ki so ga tû djansko prejeli, šolarjem, ko bodo stareji ali doma kmetovali ali po svetu kruha iskali, lepa podlaga njih prihodnjih védnost.

Po dokončani preskušni pa, pri kteri so se vsi šolarji in šolarce prav lepo odrezovali, je bila žetev. 14